

LOGO

Sabit Kıymet

LOGO
Ocak 2009

İçindekiler

Sabit Kıymetler	3
Sabit Kıymet Kartları.....	4
Sabit Kıymet Bilgileri.....	5
Sabit Kıymetlerde Maliyet Artırıcı Giderler	7
Kullanma ömrünü uzatıcı giderler.....	7
Sabit Kıymetin Kullanma Ömrünü Uzatıcı Giderler	7
Fonksiyon artırıcı giderler	7
Sabit Kıymetin Fonksiyonunu Arttırıcı Giderler	8
Sabit Kıymet Kayıtları	9
Sabit Kıymet Kayıt Bilgileri.....	10
Toplamlar	12
Amortisman ve Değerleme Tabloları.....	12
Amortisman Tablosu Bilgileri	12
Başlangıç Bilgileri	13
Değerleme sonrası bilgileri	14
Sabit Kıymet Alım İşlemleri.....	15
Sabit kıymet kayıt bilgileri	15
Sabit Kıymet Giderleri	15
Sabit Kıymet Alım İade İşlemleri	16
Sabit Kıymet Satış İade İşlemleri	16
İşlemler.....	17
Toplu Amortisman/Değerleme Hesaplamaları.....	17
Enflasyon Muhasebesi Parametre Güncelleme	18
Duran Varlıklar Enflasyon Düzeltme Fark Mahsuplaştırması	19
Sabit Kıymet Raporları	20
Sabit Kıymet Listesi	20
Sabit Kıymet Durumu.....	20
Sabit Kıymet Girişleri	21
Sabit Kıymet Mizanı	21
Amortisman Tabloları.....	22
Amortisman Özeti.....	22
Yeniden Değerleme Özeti.....	23
KDV Listesi	23
Aylık KDV Toplamları	24

Sabit Kıymetler

Bir firmanın faaliyetini sürdürmek için kullandığı gerekli eşyanın tümüne sabit kıymet denir. Sabit kıymetlerin şirketin mal varlığı arasında gösterilmesi, KDV hesabının yapılması veya alınıp satılması diğer mallara göre farklılık gösterir. Bu yüzden de sabit kıymetlerin ayrıca takip edilmesi gerekir.

Firmaya sabit kıymet olarak alınan bir malın her yıl belli bir yüzdesi amortisman olarak ayrılır. Amortisman malın eskimesi, yıpranması ya da ömrünün azalması nedeniyle değerinin düşürülmesi olarak tanımlanabilir. Ancak bu uygulamanın yanı sıra piyasa koşullarının değişmesi ya da yüksek enflasyonun etkisiyle sabit kıymetin değeri artabilir. Bunun için de yasalar sabit kıymetler için amortisman uygulamasının yanı sıra yeniden değerlendirme uygulamasına da olanak tanımıştır. Yeniden değerlendirme oranları her yıl için Maliye Bakanlığı tarafından ilan edilir.

Amortisman uygulaması normal amortisman ve azalan bakiyeler olmak üzere iki şekilde yapılır. Firmalar her iki yöntemde de sabit kıymetlerine yeniden değerlendirme yapabilirler. Her iki yöntemle de amortisman uygulanabilir ve yeniden değerlendirme yapılabilir.

Elde bulunan ya da satın alınan her sabit kıymet için bir malzeme kartı açılır. Sabit kıymete ait bilgiler kart üzerinden girilir. Sabit kıymetlere ait işlemler ise fiş satırlarında Sabit kıymet kaydı ile ilişkilendirilerek kaydedilir.

Sabit Kıymet Kartları

Sabit kıymet bilgileri, her bir sabit kıymet için açılan kartlarda tutulur. Bunlara ait işlemler ise sabit kıymet kayıtları üzerinden yapılır. Sabit kıymet kartları, **Sabit Kıymet** menüsü ile kaydedilir.

Sabit Kıymet menüsü ile firmanın sabit kıymetlerine yani kullandığı demirbaşlarına ait bilgileri içeren kartlar açılır. Sabit kıymet kartı açmak için Sabit Kıymet Tanımları listesinde **Ekle** seçeneği kullanılır. Ekle seçeneği ile ekrana gelen kart üzerindeki alanlara ilgili bilgiler girilir.

Sabit Kıymet Bilgileri

Sabit kıymet kartları malzeme kartları ile benzer özellikler taşır. Genel bilgiler penceresindeki alanlardan sabit kıymet olarak kullanılan malzemeye ait genel bilgiler (kod, açıklama, özel kod, yetki kodu, üretici kodu, kaydedilir.

Sabit kıymet kayıtlarında ve hesaplamalarda kullanılacak bazı bilgiler kart üzerinde Sabit Kıymet Bilgileri seçeneği ile kaydedilir.

Amortisman Türü

Sabit kıymete uygulanacak amortisman türünün belirlendiği alandır. İki tür amortisman uygulanabilir. Bunlar normal ve azalan bakiye türleridir. Burada belirlenen tür sabit kıymet fiş ve faturasına öndeğer olarak aktarılır. Sabit kıymetler bilançoda maliyet değeri ile bedellenir. Maliyet değeri fatura tutarı ile bu sabit kıymet için yapılan diğer giderlerden oluşur.

Normal amortisman uygulamasında sabit kıymetin değeri belli süre içinde ve eşit tutarlar uygulanarak sıfıra iner. Hesaplamalarda kullanılacak kayıt öndeğerleri belirlenir.

Azalan bakiyeler uygulamasında ise sabit kıymetler her yıl belirtilen amortisman oranı kadar değer kaybeder. Bir sonraki yılın amortisman değeri sabit kıymetin o andaki değeri üzerinden hesaplanır. Böylece her yıl bakiye, yani kalan sabit kıymet değeri azalmış olur. Amortisman süresinin son yılında o ana kadar sabit kıymetin inmiş olduğu değer hepsini birden amortisman olarak ayrılır ve sabit kıymetin değeri sıfıra iner.

Amortisman Oranı

Amortisman payının hesaplanmasında kullanılan yüzdendir. Burada verilen oran alım fişlerine öndeğer olarak aktarılır.

Normal amortisman yönteminin kullanılması durumunda amortisman oranı %20, azalan bakiyeler, bir diğer deyişle hızlandırılmış amortisman uygulamalarında ise amortisman oranı en az %40'tır.

Amortisman

Sabit kıymetin üzerinden amortisman ayrılmaya başlanmasından amortisman ayrımının tamamlanmasına kadar geçen süredir. Bu alana seçilen amortisman türü ve verilen yüzde üzerinden hesaplanan amortisman süre si otomatik olarak aktarılır.

Yeniden Değerleme

Bu alanda sabit kıymetin yeniden değerlemeye tabi tutulup tutulmayacağı belirlenir. Amortisman tabi maddi duran varlıklar yeniden değerlemeye tabi tutulabilir. Bilanço usulüne uygun defter tutan işletmeler ile ülke dışında faaliyet gösteren kuruluşlar ülke içindeki duran varlıkları için yeniden değerlendirilebilir.

Yeniden değerlendirildiğinde bilançoda varlıklar yüksek değerde yer alır ve yeniden değerlendirilmiş değer üzerinden amortisman ayrılabilir. Yeniden değerlendirme katsayısı Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve her yıl yenilenir. Yeniden değerlendirme her sabit kıymet için ayrı yapılır. Aynı yıl içinde alınan sabit kıymetler için yeniden değerlendirme yapılamaz.

Değerleme Amortismanı

Bu alanda yeniden değerlendirme tutarlarına amortisman uygulanıp uygulanmayacağı belirlenir. Burada yapılan seçim sabit kıymet faturalarına öndeğer olarak aktarılır.

Kıst Amortismanı

Kıst amortisman, satın alınan sabit kıymetin satın alındığı tarihten yıl sonuna kadar geçen ay sayısı dikkate alınarak yapılan amortisman hesaplamasıdır. Şu anda sadece şirketlerde kullanılan binek otomobiller için kıst amortisman geçerlidir. Binek otomobiller dışındaki tüm sabit kıymetler için tam yıl amortisman ayrılır. Binek otomobillerin masraflarının yarısı gider olarak kabul edilir. Binek otomobilin ekonomik değerini artıran harcamalar maliyet bedeline dahildir. Bakım harcamaları maliyet bedeline dahil değildir.

Hurda Değeri

Hurda değeri alanı, bu sabit kıymet için üzerinden amortisman ayrılmayacak son değer girildiği alandır. Böylece sabit kıymetin net defter değeri hiç bir zaman sıfırlanmayacaktır.

Sabit Kıymetlerde Maliyet Artırıcı Giderler

Sabit kıymetler için maliyet artırıcı giderler kullanma ömrünü uzatmak için yapılan harcamalar olabileceği gibi, kullanma ömrünü uzatmayan ancak fonksiyon ve yararını artırıcı giderler de olabilir.

Kullanma ömrünü uzatıcı giderler

Kullanma ömrünü uzatıcı giderler, uygulandıkları sabit kıymet kıymete ait sürede ve aktifleştikleri yıldan başlayarak itfa edilir.

Örnek:

Sabit Kıymetin Kullanma Ömrünü Uzatıcı Giderler

Alış Yılı	Alış değeri	Amortisman Oranı (%20)	Birikmiş Amortisman	Net Defter Değeri
1995	6.000,00	1.200,00	1.200,00	4.800,00
1996	6.000,00	1.200,00	2.400,00	3.600,00
1997	6.000,00	1.200,00	3.600,00	2.400,00
	800,00	160,00	160,00	640,00
1998	6.000,00	1.200,00	4.800,00	1.200,00
	800,00	160,00	320,00	480,00
1999	6.000,00	--	5.999,99	0,01
	800,00	160,00	480,00	320,00
2000	6.000,00	--	--	0,01
	800,00	160,00	640,00	160,00
2001	6.000,00	--	--	0,01
	800,00	160,00	800,00	0,00

Fonksiyon artırıcı giderler

Bu türdeki maliyet artırıcı giderler sabit kıymetin normal kullanma ömründeki fonksiyon ve yararını fazlaştırdığı için, maliyet asıl sabit kıymetin kalan itfa süresi içinde eşit tutarlarda amorti edilir.

Örnek:

Sabit Kıymetin Fonksiyonunu Arttırıcı Giderler

Alış Yılı	Alış değeri	Amortisman Oranı (%20)	Birikmiş Amortisman	Net Defter Değeri
1995	1.000,00	200,00	200,00	800,00
1996	1.000,00	200,00	400,00	600,00
1997	1.000,00 300,00	200,00 100,00	700,00	600,00
1998	1.000,00 300,00	200,00 100,00	1.000,00	300,00
1999	1.000,00 300,00	199,99 100,00	1.299,99	0,01

Sabit kıymetlere ait bu giderler, sabit kıymet kayıtları üzerinden belirlenir. Sabit kıymet tanımında Gider özelliği ile kaydedilen sabit kıymetlerin amortismanları, gider olarak kullanıldığı sabit kıymetler üzerinden hesaplanır.

Gider olarak atama işlemi, Sabit Kıymet Kayıtları Listesi'nde F9-sağ fare tuşu menüsünde yer alan;

- Ömür Uzatıcı Gider Ata
- Fonksiyon Arttırıcı Gide Ata

seçenekleri ile yapılır.

Yapılan giderlerin amortismanı sabit kıymetle beraber hesaplanır. Gider için ayrılan amortismanlar gider kaleminin amortisman tablosundan da takip edilir. İlgili gider kalemi için ayrıca amortisman hesaplatılması yapılmaz.

Gider olarak kullanılan sabit kıymet sadece bir sabit kıymet kaydıyla ilişkilendirilebilir. Başka bir kayıtlarla ilişkilendirilmek istendiğinde daha önce kurulmuş olan ilişkinin koparılması gerekir.

Amortismanı hesaplanmış giderin ilişkisi koparılamaz. Amortismanı hesaplanmamışsa Shift+Del tuş kombinasyonu ile ilişki koparılabilir.

Gider kayıtları için hesaplanan amortisman değerleri beraber kullanılan sabit kıymet kayıtları üzerinden muhasebeleştirilir. Gider kalemleri üzerinden amortisman hesaplatma ve muhasebeleştirme işlemleri gerçekleştirilmez.

Sabit kıymetle ilişkilendirilen gider hareketleri, Sabit Kıymet Kayıtları Listesi'nde F9-sağ fare tuşu menüsünde yer alan Sabit Kıymet Giderleri seçeneği ile izlenir.

Sabit kıymetlere ait işlemler muhasebeleştirilirken, gider kalemleri beraber kullanıldıkları sabit kıymet kayıtları ile beraber muhasebeleştirilir. Sabit kıymet muhasebeleştirme işlemleri filtreleri arasında bulunan Sabit kıymet Kodu ve Açıklaması filtresinden ulaşılan sabit kıymet listesinde gider işaretli sabit kıymet tanımları yer almaz.

Sabit Kıymet Kayıtları

Sabit kıymet tanımı ile girilen ve sabit kıymetin takibinde işlemlerde geçerli olacak bilgiler yanında sabit kıymetin alım tarihi, maliyeti ve amortisman başlangıcı vb. bilgiler **Sabit Kıymet Tanımları** Listesi'nde F9 - sağ fare düğmesi menüsündeki **Sabit Kıymet Kayıtları** seçeneği ile kaydedilir.

Yeni sabit kıymet kaydı eklemek ve varolan kayıtlar üzerinde yapılacak işlemler için ilgili simgeler ve F9-sağ fare tuşu menüsündeki seçenekler kullanılır.

	Ekle	Yeni sabit kıymet kaydı eklemek için kullanılır.
	Değiştir	Kayıt bilgilerinde değişiklik yapmak için kullanılır.
	Çıkar	Sabit kıymet kaydını silmek için kullanılır.
	İncele	Sabit kıymet kaydını incelemek için kullanılır.
	Bul	Sabit kıymet kaydını aramak için kullanılır.
	Toplu Kayıt Çıkar	Seçilen sabit kıymet kayıtlarını toplu olarak silmek için kullanılır.
	Amortisman Tablosu	Amortisman tablosunu almak için kullanılır.
	Amortisman Tablosu (Alternatif)	Alternatif parametrelerle amortisman tablosunu almak için kullanılır.
	Amortisman Tablosu (Enflasyon Muhasebesi)	Enflasyon muhasebesi amortisman tablosunu almak için kullanılır.
	Amortisman Tablosu (Alternatif Enflasyon Muhasebesi)	Alternatif parametrelerle enflasyon muhasebesi amortisman tablosunu almak için kullanılır.
	Toplamlar	Sabit kıymete ait toplamaları görüntüler.
	Ömür Uzatici Gider Ata	Sabit kıymete ömür uzatici gider atamak için kullanılır. Gider işaretli olmayan sabit kıymet kaydı üzerinde menüde yer alır.
	Fonksiyon Artirici Gider Ata	Sabit kıymete Fonksiyon artırıcı gider atamak için kullanılır. Gider işaretli olmayan sabit kıymet kaydı üzerinde menüde yer alır.
	Sabit Kıymet Giderleri	Sabit kıymet giderlerini görüntülemek için kullanılır.
	Güncelle	Sabit kıymet kayıtları listesini güncellemek için kullanılır.
	Öndeğerlere Dön	Sabit kıymet kayıtları liste penceresini, programda tanımlı boyutlarda görüntülemek için kullanılır.

Değerlenebilir	Yeniden değerlemenin yapılıp yapılmayacağı bu alanda belirlenir. Sabit kıymet kartında yapılan seçim alana öndeğer olarak aktarılır.
Değerleme Amortismanı	Bu alanda yeniden değerlendirme tutarlarına amortisman uygulanıp uygulanmayacağı belirlenir. Kartta yapılan seçim alana öndeğer olarak aktarılır.
Yatırım İndirimi Kapsamında Yatırım İndirim Oranı (%)	Sabit kıymetin yatırım indirimi kapsam bilgisidir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.
Enflasyon Endeksi	Yatırım indirimi kapsamında olan sabit kıymete uygulanacak indirim oranıdır.
Enflasyon Endeksi (Alternatif)	Enflasyon muhasebesi özelliğinin kullanılması durumunda sabit kıymet enflasyon endeks bilgisidir.
Yıllara Yaygın Maliyet Kullanılacak	Enflasyon muhasebesi özelliğinin kullanılması durumunda sabit kıymet alternatif enflasyon endeks bilgisidir.
	Yıllara yaygın maliyet kullanılması durumunda bu seçenek işaretlenir. Bu durumda yapılmakta olan yatırımların her aşamasında yatırım maliyetlerinin ayrı ayrı rapor tarihine taşınarak düzeltilmesi gerektiğinden; yatırımın yapıldığı tarihleri ve tutarları kayıt kartı üzerinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan Yıllara Yaygın Maliyet ve ROMF Girişi seçeneği ile tutarlar kaydedilir.

Toplamlar

Sabit kıymet kaydına ait toplamlar, sabit kıymet kayıt penceresinde F9- sağ fare düğmesi menüsünde yer alan **Toplamlar** seçeneği ile incelenir. Toplamlar penceresinde giderler toplamı, yeniden değerlemeler toplamı, sabit kıymet değeri, birikmiş amortismanlar toplamı ve net defter değeri toplamı izlenir.

Amortisman ve Değerleme Tabloları

Amortisman tabloları yıllık dönemler itibarıyla hazırlanır ve sabit kıymete uygulanan amortismanı, yeniden değerlemeleri ve bunlarla ilgili diğer bilgileri gösterir. Amortisman ve yeniden değerlendirme tabloları sabit kıymet kayıtlarına bağlı olarak çalışır. Tablo kayıt penceresinden kaydedilen değerler yanında alternatif parametre değerleri ile de alınır. Amortisman ve değerlendirme tablosu sabit kıymet kayıtları listesinde, Amortisman tablosu ile alınır.

Amortisman tablosu ekranında F9-sağ fare düğmesi menüsünde bulunan seçenekler ile amortisman hesapları, istenen yöntem üzerinden yapılabildiği gibi, tablo tutarları yerel para birimi bilgileri ile de alınır.

Hesaplama seçeneği ile hesaplama yılı belirtilerek seçilen sabit kıymet kaydına ait amortisman ve yeniden değerlendirme tablosu, sabit kıymet kayıt penceresinde belirlenen koşullara uygun olarak alınır.

Amortisman tablosu ekranında **yöntem değiştir** seçeneği ile tablo diğer amortisman yöntemine göre alınır. **Kayıtlı giderler** seçeneği ile değerlemeye tabi olacak giderler ile tabi olmayacak gider tutarları girilerek amortisman tablosu alınır.

Amortisman Tablosu Bilgileri

Amortisman tablosu kolon bilgileri başlangıç, değerlendirme öncesi ve değerlendirme sonrası olmak üzere üç grupta toplanabilir.

Yıl	Ay	Değ. Or...	Amorti...	Yöntem	Başlangıç Maliyeti
2007	Aralık	25	Normal	1.00	

Başlangıç Bilgileri

Bu kolonlarda yer alan bilgiler sabit kıymet kartı ya da kayıt penceresinde girilen ya da parametrik olarak Diğer İşlemler bölümünde belirlenen bilgileri içerir.

Başlangıç bilgilerini içeren kolonlar ve bu kolonlarda yer alan bilgiler şunlardır:

Yıl kolonu satırda yer alan amortisman ve değerlendirme bilgilerinin ait olduğu yılı gösterir.

Değerleme Oranı kolonunda o yıl için uygulanacak yeniden değerlendirme oranı yer alır. Yeniden değerlendirme oranı her yıl Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir. Her yıl için geçerli olacak yeniden değerlendirme oranları Diğer İşlemler bölümünde Yeniden Değerleme Oranları seçeneği ile kaydedilir.

Amortisman oranı kolonunda o yıl için sabit kıymet hesaplarında kullanılacak amortisman oranı yer alır. Yasal olarak amortisman oranı sabit kıymet türüne göre Maliye Bakanlığı tarafından açıklanır. Amortisman oranı sabit kıymet kartı açılırken girilir. Burada girilen oran sabit kıymet kayıt penceresine otomatik olarak aktarılır.

Amortisman yöntemi kolonunda o yıl için kullanılacak amortisman yöntemi yer alır. Amortisman türü sabit kıymet kartı üzerinde belirlenir. Azalan bakiyeler yöntemi ile başlayan bir amortisman işlemi sonraki yıllarda değiştirilerek normal bakiyeler yöntemi ile sona erdirilebilir.

Başlangıç maliyeti kolonunda ilk yıl için sabit kıymet alım bedeli yer alır. Daha sonraki yıllarda ise bir önceki yılın toplam maliyet tutarı kolonda listelenir.

Değerleme dışı giderler kolonunda amortisman tablosunun alındığı sabit kıymet kaydı ile ilişkilendirilmeyen o yıl içinde yapılan gider işlemlerinin toplam tutarı yer alır.

Değerlemeye tabi giderler kolonunda amortisman tablosunun alındığı sabit kıymet kaydı ile ilişkilendirilen o yıl içinde yapılan gider işlemlerinin toplam tutarı yer alır.

Değer düşüklüğü kolonunda amortisman tablosunun ait olduğu sabit kıymet kaydı ile ilişkilendirilmiş, o yıl yapılan satış işlemlerinin toplam maliyet tutarı yer alır. Maliyet sabit kıymet kaydındaki alış fiyatı ile satış işlemindeki miktar çarpılarak hesaplanır.

Toplam maliyet kolonunda başlangıç maliyeti ile değerlendirme dışı ve değerlemeye tabi giderler toplamından değer düşüklüğü toplamının çıkarılmasıyla bulunan toplam maliyet tutarı yer alır.

Değerleme Öncesi bilgileri

Bu kolonlarda yer alan bilgiler değerlendirme öncesi toplamaları içerir.

Sabit kıymet değeri (değerleme öncesi) kolonunda ilk yıl için toplam maliyet tutarı yer alır. Daha sonraki yıllarda sabit kıymet değerini bulmak için öncelikle bir önceki yılın değerlendirme sonrası sabit kıymet değeri ile o yılın değerlemeye dahil ya da hariç tüm giderleri toplanır.

Sonra ilgili satırdaki yılın değer düşüklüğü tutarı ile başlangıç yılından itibaren değer düşüklüğü tutarına yapılan değerlemeler bu toplamdan çıkartılır.

Birikmiş amortisman tutarı (değerleme öncesi) kolonunda ilk yıl için herhangi bir tutar yer almaz. Daha sonraki yıllarda ise bir önceki yılın toplam birikmiş amortisman tutarından başlangıç yılından beri değer düşüklüğü için ayrılan amortisman tutarının çıkartılmasıyla bulunan tutar yer alır. Net defter değeri (değerleme öncesi) sabit kıymet değeri toplamından birikmiş amortisman tutarının çıkarılmasıyla bulunan değerdir.

Değerleme sonrası bilgileri

Değerleme sonrasında ilgili sabit kıymet kaydının sabit kıymet değeri, birikmiş amortisman tutarı ve net defter değeri ilgili kolonlarda listelenir.

Net defter değeri değerlendirme sonrası sabit kıymet değerinden birikmiş amortisman tutarının çıkarılmasıyla bulunur.

Değer artış fonu kolonunda değerlendirme sonrası net defter değerinden, değerlendirme öncesi net defter değeri çıkarılarak bulunan tutar yer alır.

Yıllık amortisman tutarı seçilen amortisman türü ve değerlendirme amortismanı ile ilgili parametrelere bağlı olarak farklı hesaplanır.

Normal amortisman yönteminde ve yeniden değerlendirme için amortisman uygulanan durumda, yıllık amortisman tutarı net defter değerinin kalan yıla bölünmesiyle hesaplanır. Değerleme amortismanı yapılmıyorsa, yıllık amortisman tutarı o yılın toplam maliyeti ile yıllık amortisman oranının çarpılmasıyla bulunur.

Amortisman türü olarak azalan bakiyeler yöntemi kullanılıyorsa ve değerlendirme amortismanı da söz konusu ise yıllık amortisman tutarı o yılın değerlendirme sonrası net defter değeri ile yıllık amortisman oranının çarpılmasıyla elde edilir. Son yıl için yıllık amortisman son yılın net defter değeridir. Değerleme amortismanı yapılmıyorsa yıllık amortisman tutarı o yılın toplam maliyetinden yine aynı yılın değerlendirme öncesi birikmiş amortisman tutarının çıkarılmasıyla elde edilen değerle yıllık amortisman oranı ile çarpılması sonucunda bulunur.

Sabit Kıymet Alım İşlemleri

Sabit kıymet alım işlemleri, Stok bölümünde Alım irsaliyeleri, Fatura bölümünde alım faturaları seçenekleri ile kaydedilir.

Sabit kıymet alım işleminde fatura ya da irsaliye türü Mal alım faturası veya mal alım irsaliyesi olarak seçilir. Fiş/Fatura üst bölümünde fatura geneline ilişkin bilgiler girilir. Alınan sabit kıymete ait bilgiler ise satırlarda girilir. Sabit kıymet işlemine ait bilgileri girmek için satır tipi sabit kıymet olarak belirlenir.

Stok kodu alınan sabit kıymetin kodudur. Tanımlı sabit kıymet kartları listelenir ve istenen kart seçilerek alana aktarılır.

Kodu girilen ya da seçilen sabit kıymetin açıklaması açıklama alanına otomatik olarak aktarılır. Birim, indirim yüzde ve KDV% alanlarına sabit kıymet kartında girilen bilgiler öndeğer olarak gelir. Miktar alanına alınan sabit kıymet miktarı yazılır.

Sabit kıymet kayıt bilgileri

Alınan sabit kıymete ait kayıt bilgileri F9-sağ fare düğmesi menüsünde bulunan Sabit Kıymet Kaydı ile ilişkilendir seçeneğiyle kaydedilir.

Kayıt penceresinde, karttan öndeğer olarak aktarılan bilgiler yanında fatura üzerinden girilen bilgiler de yer alır. Amortisman oranı ve süresi girilir. Kod ver seçeneği ile sabit kıymet kayıt kodu verilir ve kaydedilir.

Sabit Kıymet Giderleri

Sabit kıymetlerin maliyetini artıran unsurlar yani eldeki sabit kıymete ek olarak alınan mallar Stok ve Fatura program bölümlerinde alım irsaliye ve faturaları ile kaydedilir. Diğer alım işlemlerinden farklı olarak fatura ya da irsaliyede satırda yer alan işlem, sabit kıymet ile ilişkilendirilir.

Satırdaki işlemi, ait olduğu sabit kıymet kaydı ile ilişkilendirmek için F9-sağ fare düğmesi menüsünde bulunan Sabit Kıymet Kaydı İle İlişkilendir seçeneği kullanılır.

Sabit kıymet kayıtları listesi ekrana gelir. Gider işleminin ait olduğu sabit kıymet kaydı seçilerek satırdaki işlemle ilişkilendirilir.

Yapılan gider işlemine ait tutar, sabit kıymet kaydı penceresinde giderler toplamı alanında yer alır. Giderlerin değerlendirme işleminde dikkate alınıp alınmayacağı ise yine ilişkilendirme işleminde değerlendirme alanında belirlenir.

Evet seçiminin yapılması durumunda sabit kıymet kaydı ile ilişkilendirilen gider tutarı, amortisman hesaplatıldığında değerlendirmeye tabi giderler kolonunda yer alır. Yapılan gider işlemi yeniden değerlendirme yapılırken dikkate alınmayacaksa değerlendirme alanında Hayır seçimi yapılmalıdır. Bu durumda sabit kıymet kaydına ait gider tutarı amortisman ve değerlendirme tablosu alındığında değerlendirme dışı giderler kolonunda listelenir.

Sabit Kıymet Alım İade İşlemleri

Alınan sabit kıymetin iadesi söz konusu olduğunda bu işlem Alım irsaliyeleri veya alım faturaları menü seçenekleri ile kaydedilir.

Alım irsaliyeleri ya da alım faturaları listesinde fiş türü alım iade irsaliyesi ya da alım iade faturası olarak seçilir.

Fatura ya da fiş satırlarında satır tipi sabit kıymet olarak belirlenir. Daha sonra F9-sağ fare düğmesi menüsünde bulunan Sabit Kıymet Kaydı İle İlişkilendir seçeneği ile, iade edilecek sabit kıymet kaydı seçilir. Miktar kolonuna iade edilecek miktar yazılır ve birim fiyat girilir.

Amortisman ve değerlendirme tablosu alındığında iade edilen sabit kıymet tutarı değer düşüklüğü kolonunda listelenir.

Sabit Kıymet Satış İade İşlemleri

Satılan sabit kıymetin iadesi söz konusu olduğunda bu işlem Fatura ve Stok program bölümlerinde Satış irsaliyeleri veya Satış faturaları menü seçenekleri ile kaydedilir.

Satış irsaliyeleri ya da satış faturaları listesinde fiş türü satış iade irsaliyesi ya da satış iade faturası olarak seçilir.

Fatura ya da fiş satırlarında satır tipi sabit kıymet olarak belirlenir. Daha sonra F9-sağ fare düğmesi menüsünde bulunan Sabit Kıymet Kaydı İle İlişkilendir seçeneği ile, iade edilecek sabit kıymet, sabit kıymet kaydı ile ilişkilendirilir. Miktar kolonuna iade edilecek miktar yazılır ve birim fiyat girilir. Amortisman ve değerlendirme tablosu alındığında iade edilen sabit kıymet tutarı değer düşüklüğü kolonunda listelenir.

İşlemler

Toplu Amortisman/Değerleme Hesaplamaları

Amortisman tabloları dönemler itibarıyla hazırlanır ve sabit kıymete uygulanan amortismanı, yeniden değerlemeyi ve bunlarla ilgili diğer bilgileri gösterir. Sabit kıymet kayıtları listesinde yer alan amortisman tablosu seçeneği ile bu hesaplamalar her kayıt için ayrı, ayrı yapılır.

Sabit kıymetlerin fazla olması ya da aynı yöntem ve değerlendirme oranı üzerinden amortisman hesabının ve yeniden değerlemenin yapıldığı durumlarda bu işlem topluca yapılabilir. Bunun için Sabit Kıymet program bölümünde Sabit Kıymet İşlemleri seçeneği kullanılır.

Toplu dönemsel sabit kıymet hesapları filtre uygulanarak istenen sabit kıymet kartları ya da kayıtlarına göre alınabilir. Bunun için toplu dönemsel sabit kıymet hesapları penceresinde F9 - İşlemler (sağ fare düğmesi) menüsünde bulunan Filtreler seçeneği kullanılır.

Toplu amortisman değerlendirme hesaplarında kullanılan filtreler şunlardır:

Filtre	Değeri
Sabit kıymet kodu	Grup / Aralık
Sabit kıymet açıklaması	Grup / Aralık
Sabit kıymet kayıt kodu	Grup / Aralık
Sabit kıymet özel kodu	Grup / Aralık
Hesaplanacak Tablolar	Amortisman Tablosu / Amortisman Tablosu (Alternatif)

Filtre satırlarında grup ya da aralık tanım filtrelerinden biri kullanılır. Filtreleme işleminden sonra hesaplamaların yapılacağı tarih verilir ve **Başlat** düğmesi ile filtreler penceresinde belirlenen koşullara uyan sabit kıymet kayıtlarına ilişkin hesaplamalar topluca yapılır ve amortisman tabloları üzerinden izlenir.

Enflasyon Muhasebesi Parametre Güncelleme

Enflasyon muhasebesi parametrelerinin güncellendiği seçenektir. Sabit Kıymet program bölümünde İşlemler menüsü altında yer alır. Güncelleme işlemi ile amortisman süre ve oranları toplu olarak güncellenir. Güncellemenin ne şekilde yapılacağı filtre satırlarında belirlenir. Bu filtreler ve alabilecekleri değerler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Filtre	Değeri
Sabit Kıymet Kodu	Grup / Aralık
Sabit Kıymet Kayıt Kodu	Grup / Aralık
Alım Tarihi	Başlangıç/Bitiş
Amortisman Süresi	Değişecek/Değişmeyecek
Yeni Amortisman Süresi	Yeni Amortisman Süre Girişi
Amortisman Oranı	Değişecek/Değişmeyecek
Yeni Amortisman Oranı	Yeni Amortisman Oranı Girişi
Kıst	Evet/Hayır/Değişmeyecek

Filtre satırlarında yapılacak belirlemelerden sonra Tamam düğmesi tıklanır ve güncelleme işlemi başlatılır. İşlem sonunda enflasyon muhasebesi parametreleri filtre satırlarında belirtilen koşullara uygun sabit kıymetler için güncellenir.

Güncelleme işlemi;

- Sabit Kıymet alım tarihi 01.01.2004 ve sonrası olan kayıtlar için tanım penceresinde girilen amortisman süresi ve oranı bilgileri enflasyon muhasebesi parametrelerine otomatik kaydedilmesini,
- Yeni eklenen Sabit Kıymet kartlarında tanımlanan amortisman süresi, oranı ve kıst bilgilerinin sabit kıymet alım kayıtlarına (standart ve enf. parametreleri) öndeğer olarak getirilmesini,
- Sabit kıymet kaydı standart penceredeki amortisman süresi ve oranı bilgileri enflasyon muhasebesi parametrelerine aktarılmasını,
- Kıst amortisman hesabının yapılıp yapılmayacağını toplu olarak seçilmesini

sağlar.

Duran Varlıklar Enflasyon Düzeltme Fark Mahsuplaştırması

Duran Varlıklar için enflasyon düzeltme farklarının belirtilecek enflasyon fark hesapları altında mahsuplaştırıldığı seçenektir. Sabit Kıymet program bölümünde İşlemler menüsü altında yer alır. Mahsuplaştırma işleminin hangi koşullarda yapılacağı Enflasyon Düzeltme Fark Mahsuplaştırması filtre satırlarında belirlenir. Enflasyon düzeltme hesabı kodu Genel Muhasebe parametrelerinde belirlenir. Filtre seçenekleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Filtre	Değeri
Hesaplama Tarihi	Tarih Girişi
Fiş Özel Kod Öndeğeri	Öndeğer Girişi
Ay	Ay Seçimi
Yıl	Yıl Girişi
Sabit Kıymet Kodu	Grup/Aralık
Sabit Kıymet Kayıt Kodu	Grup/Aralık
Alım Tarihi	Başlangıç/Bitiş

Hesaplama tarihi filtre satırında verilen tarih işlem sonunda oluşacak mahsup fişinin tarihidir. Aynı zamanda düzeltme tarihi olarak da bu tarih dikkate alınır.

Fiş özel kod öndeğeri filtre satırında verilecek özel kod işlem sonunda oluşacak mahsup fişinin özel kod alanına öndeğer olarak aktarılır.

Sabit Kıymet Raporları

Sabit Kıymet Listesi

Sabit kıymetlerin listelendiği rapor seçeneğidir. Sabit Kıymet Listesi filtre seçenekleri şunlardır:

Filtre	Değeri
Listeleme	Koda göre / Açıklamaya göre
Sabit kıymet Kodu	Grup / Aralık
Sabit Kıymet Açıklaması	Grup / Aralık
Sabit Kıymet Özel Kodu	Grup / Aralık
Üretici Kodu	Grup / Aralık
Amortisman Süresi	Listelenecek / Listelenmeyecek
Dolanlar	
Yeniden Değerleme Ayrımı	Değerlemeye tabi olanlar Değerlemeye tabi olmayanlar

Sabit Kıymet Durumu

Firmanın kullandığı sabit kıymetlerin son durumlarının alındığı rapor seçeneğidir.

Sabit kıymetlere ait eldeki miktar, giriş maliyetleri, sabit kıymetlere yapılan giderler, birikmiş amortisman tutarları ve net defter değeri, filtre satırlarında belirlenen koşullar ile listelenir. Rapor filtre seçenekleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Sabit kıymet durumu raporu filtre seçenekleri şunlardır:

Filtre	Değeri
Listeleme Şekli	Koda göre / Açıklamaya göre
Sabit kıymet Kodu	Grup / Aralık
S. Kıymet Açıklaması	Grup / Aralık
S. Kıymet Özel Kodu	Grup / Aralık
Üretici Kodu	Grup / Aralık
Detaylı Döküm	Evet / Hayır
Amortisman Süresi Dolanlar	Listelenecek / Listelenmeyecek
Yeniden Değerleme Ayrımı	Değerlemeye tabi olanlar/ Değerlemeye tabi olmayanlar

Sabit Kıymet Girişleri

Sabit kıymet giriş bilgilerinin listelendiği rapor seçeneğidir. Sabit kıymet kaydı ile girilen bilgiler tablo halinde listelenir. Her sabit kıymete ait bilgiler ayrı alınır. Rapor filtre seçenekleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Sabit kıymet girişleri raporu filtre seçenekleri şunlardır:

Filtre	Değeri
Listeleme	Koda göre / Açıklamaya göre
Sabit Kıymet Kodu	Grup / Aralık
S. Kıymet Açıklaması	Grup / Aralık
S. kıymet Özel Kodu	Grup / Aralık
Üretici Kodu	Grup / Aralık
Amortisman Süresi Dolanlar	Listelenecek / Listelenmeyecek
Yeniden Değerleme Ayrımı	Değerlemeye tabi olanlar/ Değerlemeye tabi olmayanlar

Sabit Kıymet Mizanı

Sabit kıymet işlem toplamlarının alındığı rapor seçeneğidir. Mizan raporunda her sabit kıymete ait toplamlar ayrı yer alır. Sabit kıymet mizanı raporu filtre seçenekleri şunlardır:

Filtre	Değeri
Listeleme	Koda göre / Açıklamaya göre
Sabit kıymet kodu	Grup / Aralık
S. kıymet açıklaması	Grup / Aralık
S. kıymet özel kodu	Grup / Aralık
Üretici kodu	Grup / Aralık
Amortisman süresi dolanlar	Listelenecek / Listelenmeyecek
Yeniden değerlendirme ayrımı	Değerlemeye tabi olanlar/ Değerlemeye tabi olmayanlar

Amortisman Tabloları

Sabit kıymetlere ait amortismanların yıllara göre başlangıç bilgileri, değerleme öncesi ve sonrasına ait toplamlar ve cari yıl toplamları ile alındığı rapordur. Rapor filtre seçenekleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Amortisman tabloları raporu filtre seçenekleri şunlardır:

Filtre	Değeri
Listeleme	Koda göre / Açıklamaya göre
Sabit kıymet kodu	Grup / Aralık
S. kıymet açıklaması	Grup / Aralık
S. kıymet özel kodu	Grup / Aralık
Üretici kodu	Grup / Aralık
Kayıt kodu	Listelenecek / Listelenmeyecek
Alım tarihleri	Başlangıç ve Bitiş
Amortisman süresi dolanlar	Listelenecek / Listelenmeyecek
Yeniden değerlendirme ayrımı	Değerlemeye tabi olanlar / Değerlemeye tabi olmayanlar

Amortisman Özeti

Sabit kıymet amortisman toplamlarının özet olarak alındığı rapor seçeneğidir. Rapor yıllık olarak alınır. Toplamların alınacağı yıl, Yıl filtre satırında belirtilir. Rapor filtre seçenekleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Amortisman özeti raporu filtre seçenekleri şunlardır:

Filtre	Değeri
Listeleme	Koda göre / Açıklamaya göre
Raporlama yılı	..... e eşit
Sabit kıymet kodu	Grup / Aralık
S. kıymet açıklaması	Grup / Aralık
S. kıymet özel kodu	Grup / Aralık
Üretici kodu	Grup / Aralık
Kayıt kodu	Grup / Aralık
Alım tarihleri	Başlangıç ve Bitiş
Amortisman süresi dolanlar	Listelenecek / Listelenmeyecek
Yeniden değerlendirme ayrımı	Değerlemeye tabi olanlar / Değerlemeye tabi olmayanlar

Yeniden Değerleme Özeti

Sabit kıymet yeniden değerlendirme toplamlarının özet olarak alındığı rapor seçeneğidir. Rapor yıllık olarak alınır. Toplamların alınacağı yıl, Yıl filtre satırında belirtilir. Rapor filtre seçenekleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Yeniden değerlendirme özeti raporu filtre seçenekleri şunlardır:

Filtre	Değeri
Listeleme	Koda göre / Açıklamaya göre
Raporlama Yılı	..... e eşit
Sabit Kıymet Kodu	Grup / Aralık
S. kıymet Açıklaması	Grup / Aralık
S. kıymet Özel Kodu	Grup / Aralık
Üretici Kodu	Grup / Aralık
Kayıt Kodu	Grup / Aralık
Alım Tarihleri	Başlangıç ve Bitiş
Amortisman Süresi	Listelenecek / Listelenmeyecek
Dolanlar	
Yeniden Değerleme Ayrımı	Değerlemeye tabi olanlar / Değerlemeye tabi olmayanlar

KDV Listesi

Sabit kıymet KDV bilgilerinin alındığı rapor seçeneğidir. Yıl filtre satırında raporun alınacağı cari yıl belirlenir. Rapor filtre seçenekleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. KDV Listesi rapor filtre seçenekleri şunlardır:

Filtre	Değeri
Listeleme	Koda göre / Açıklamaya göre
Raporlama yılı	..... e eşit
Sabit kıymet kodu	Grup / Aralık
S. kıymet açıklaması	Grup / Aralık
S. kıymet özel kodu	Grup / Aralık
Üretici kodu	Grup / Aralık
Kayıt kodu	Grup / Aralık
Alım tarihleri	Başlangıç ve Bitiş
Amortisman süresi	Listelenecek / Listelenmeyecek
dolanlar	
Yeniden değerlendirme ayrımı	Değerlemeye tabi olanlar / Değerlemeye tabi olmayanlar

Aylık KDV Toplamları

Sabit kıymetlere ait indirilecek KDV'lerin aylık toplamlar ile alındığı rapor seçeneğidir. Toplamların alınacağı yıl, Yıl filtre satırında belirlenir. Rapor filtre seçenekleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Aylık KDV Toplamları raporu filtre seçenekleri şunlardır:

Filtre	Değeri
Listeleme	Koda göre / Açıklamaya göre
Raporlama yılı	..... e eşit
Sabit kıymet kodu	Grup / Aralık
S. kıymet açıklaması	Grup / Aralık
S. kıymet özel kodu	Grup / Aralık
Üretici kodu	Grup / Aralık
Kayıt kodu	Grup / Aralık
Alım tarihleri	Başlangıç ve Bitiş
Amortisman süresi	Listelenecek / Listelenmeyecek
dolanlar	
Yeniden değerlendirme ayrımı	Değerlemeye tabi olanlar / Değerlemeye tabi olmayanlar